

LES ELECCIONS EN GRAN BRETANYA I ELS COMUNISTES¹

Lev Trotski

10 de novembre de 1931

versió catalana feta per Alejo Martínez – alejomp@lycos.es - des de: “Las elecciones en Gran Bretaña y los comunistas”, en, *Escritos*, Tomo II 1930-31, volumen 2, Editorial Pluma, Bogotá, 1977, pp. 497-504.

Estimat camarada Groves:

Rebí la lletra que m’escrigué fa quatre setmanes. Disculpe’m per no respondre-li abans. En aquest moment estic ocupat amb un treball molt important. A més, em resulta força difícil escriure en anglès i m’ocuparia molt de temps fer-ho. A més a més, no sabia si vostè llegeix alemany o francès. Ara hi ha ací un camarada nord-americà que traduirà aquesta lletra a l’anglès. Aquestes raons li permetran comprendre la meua demora en respondre-li.

El treball que li he mencionat, que m’absorbirà almenys durant un mes i mig, m’impedeix dedicar-li més atenció al problema anglès, tan important per a nosaltres. Inclús tinc poc de temps per a llegir els periòdics anglesos. Espere que el segon tom de la meua *Història de la Revolució Russa*, que ara estic completant, els serà molt útil als comunistes de tots els països, i especialment d’Anglaterra, en aquesta etapa que serà testimoni de grans convulsions a Europa i la resta del món.

Açò que li he dit explica per què em resulta difícil emetre una opinió precisa en aquest moment sobre els passos pràctics que han de donar, en el futur immediat, els comunistes britànics i l’Oposició d’Esquerra. Dins d’un o dos mesos bolcaré la meua atenció sobre aquest problema. Per ara he de limitar-me a consideracions de caràcter força general.

Un dels meus amics anglesos m’escrigué el 9 d’octubre, abans de les eleccions parlamentàries, sobre el ràpid creixement del Partit Comunista i de cert

¹ *Les eleccions en Gran Bretanya i els comunistes*, *The Militant*, 5 de desembre de 1931, on es publicà sense la salutació i el primers tres paràgrafs que apareixen ací per cortesia de Reg Groves [nota de l’edició anglesa].

apropament al comunisme dels militants de base de la ILP. El meu corresponsal també es referí a un ressorgiment del Moviment Minoritari en els sindicats i al creixent paper dirigent que exerceix aquesta organització en les esporàdiques lluites de vagues. Amb el rerafons de la crisi mundial i de la crisi nacional britànica, aquests incidents aïllats portarien a suposar que en els últims dos anys s'ha enfortit el Partit Comunista. Però les eleccions foren un desengany absolut en aquest sentit. Dels centenars de milers de vots que perderen els laboristes, el partit com a màxim n'ha guanyat vint mil, la qual cosa, tenint en compte l'augment del nombre de votants, no és més que una fluctuació conjuntural transitòria, i de cap manera una victòria política seriosa. On està la influència del partit entre els desocupats? Entre els obrers de les mines de carbó? Entre la jove generació de treballadors que ha votat per primera vegada? Realment, el resultat de les eleccions és una condemna terrible a la política del partit i de la Comintern.

No he seguit de prop la tàctica del partit britànic aquest darrer any i no vull emetre judicis sobre què ha estat allò que ha après, si és que ha après quelcom. No obstant, em resulta clar que, a banda dels seus errors recents, la impotència del Partit Comunista és el preu de la vergonyosa i criminal política de la Comintern, primer en el Comitè Anglo-Rus i després amb el "tercer període". Aquests errors han perjudicat especialment Anglaterra.

Sempre sorprèn l'enorme pes que tenen sobre la consciència de la classe obrera britànica la humilitat, el conservadorisme, el fanatisme, l'esperit conciliador, el respecte pels de dalt, pels títols, la riquesa, la Corona. No obstant, aqueixa classe obrera és capaç també de realitzar grans insurreccions revolucionàries, com el cartisme, els moviments de preguerra de 1911 i els de postguerra, les vagues de 1926.

És com si el proletariat britànic, amb la seua antiquíssima i prolongada tradició, tingués dues ànimes i enfrontés amb dos rostres els esdeveniments històrics.

Els buròcrates menyspreables, mercenaris i servils dels sindicats i del Partit Laborista expressen tot allò que és humiliant, servil i feudal en la classe obrera britànica. Al contrari, l'objectiu del Partit Comunista és fer sorgir les seues qualitats revolucionàries potencials, que són molt àmplies i capaces de desenvolupar una força explosiva immensa. Però precisament en una conjuntura crítica de la història britànica, 1925 a 1927, la política del Partit Comunista britànic i de la Internacional Comunista fou l'adaptació servil a la burocràcia sindical, idealitzant-la, ocultant les seues traïcions, sotmetent a ella la classe obrera. En conseqüència, el jove Partit Comunista britànic ha quedat profundament desmoralitzat. S'ha utilitzat el prestigi de la Revolució d'Octubre,

de l'URSS, del bolxevisme, per a recolzar i consolidar les tendències conservadores i servils de la classe obrera britànica.

Després que els laboristes acabaren d'utilitzar als stalinistes i els donaren la puntada de peu final, s'ha substituït mecànicament el capítol del sindicalisme, a través del gir a la ultraesquerra, per la nova panacea del "tercer període". S'ha alçat la consigna de "classe contra classe", interpretant-la com una consigna de lluita d'un grapat de comunistes contra el proletariat "social-feixista". Mentre ahir Purcell i Cook eren amics i aliats de confiança de la Unió Soviètica, l'endemà els obrers que votaven per Purcell i Cook eren enemics de classe. Aquesta és l'òrbita política del Partit Comunista britànic o, millor dit, de la Internacional Comunista. ¿Hi ha una manera més eficaç d'aixafar el prestigi del partit i soccavar la confiança en el comunisme dels obrers que desperten?

La burocràcia moscovita de la Internacional Comunista ensopega amb obstacles a cada pas, i aleshores ordena un gir a l'esquerra o a la dreta. No és difícil. Aquests Kuusinen, Manuïlski, Lozovski, etcètera, són gent de l'aparell, que no sols no té una educació marxista seriosa i de perspectives revolucionàries sinó que, també, i açò és el decisiu, està lliure de tot control de les masses. La seua política consisteix en promulgar decrets. Per a ells, un gir tàctic no significa més que un canvi de postura. El Comitè Central del Partit Comunista britànic aplica el millor que pot les orientacions que rep. Però totes aquestes tombarelles, amb les seues polítiques corresponents, queden registrades en la consciència dels obrers. Aquests buròcrates en fallida creuen que es pot mantenir automàticament la direcció de la classe obrera fent ús del suborn i la repressió, per una banda, i els salts abruptes per l'altra, ocultant el passat darrere de la mentida i la calúmnia; però açò és totalment fals.

Els obrers britànics pensen lentament, ja que les seues ments estan plenes dels residus de molts segles; però pensen. Els articles aïllats, els manifestos, les consignes, generalment passen inadvertits; però una política contínua (el Comitè Anglo-Rus, el "tercer període") produeix el seu efecte, almenys en el sector més progressiu, militant, crític i revolucionari de la classe obrera. Si comparem el desenvolupament de la consciència revolucionària amb el tallat dels solcs d'una femella, cal dir que en cada gir la direcció de la Internacional Comunista no utilitza la ferramenta, ni la calibradora, ni la direcció correctes, amb la qual cosa trenca i tritura les estries. Hom pot dir sense exageració que si a partir de 1923 (en Anglaterra des de 1925) la Internacional Comunista no hi hagués existit, avui tindríem en aqueix país un partit revolucionari amb una influència incomparablement major. Les recents eleccions confirmen plenament aquesta tremenda conclusió.

Ací comença la tasca de l'Oposició d'Esquerra. Els comunistes britànics, entre els que hi ha segurament molts revolucionaris honestos, devots, abnegats, no poden menys que sentir-se descoratjats pels resultats de l'última dècada d'activitat, especialment perquè en el seu transcurs s'han presentat oportunitats úniques. Els millors revolucionaris també poden caure presos del pessimisme i la indiferència si no comprenen la causa de la seua feblesa ni troben una sortida. La crítica, aqueixa llum del marxisme que permet veure amb claredat el camí del partit, els seus zig-zags, els seus errors i els arrels teòrics d'aqueixos errors, és el requisit previ per a la regeneració del partit. És indispensable començar a publicar els documents més importants de l'Oposició d'Esquerra Internacional referents al Comitè Anglo-Rus, allí on no s'ha fet encara. Aquest és el punt de partida per a la formació d'una esquerra britànica.

L'Oposició d'Esquerra, com el comunisme en general, té dret a suposar que a Anglaterra li espera un promissori futur; el capitalisme britànic està caient a l'abisme des de les grans cimes històriques on s'encimbellà; açò és evident per a tothom. Es pot dir amb confiança que les darreres eleccions són l'última espurna de la *grandeur* nacional de la burgesia britànica; és l'espurna d'una llàntia que s'apaga. La política oficial britànica pagarà molt cares aquestes eleccions en la pròxima etapa.

La fallida dels grans herois nacionals dels tres partits, com la del capitalisme britànic, és absolutament inevitable. Tanmateix tots els obstacles que posa la Internacional Comunista, el talp de la revolució britànica està cavant un camí segur. Tenim tot el dret a suposar que les eleccions representaran l'última demostració de confiança dels milions de treballadors en els capitalistes, els lords, els intel·lectuals, els educats i els rics, i tots aquells associats amb Macdonald i els sopars dels diumenges. Aquests cavallers no descobriran una solució secreta. El vertader secret està en la revolució proletària. Aquestes eleccions preparen la fi del conservadorisme i el servilisme del proletariat; després sobrevindrà el seu ple despertar revolucionari.

Però en l'etapa immediata el triomf dels conservadors significarà dures proves per al proletariat britànic i intensificarà els perills internacionals. El perill amenaça especialment l'URSS. Ara veiem com de poc ajudà l'URSS aqueixa política que sempre es justificà amb la necessitat la seua "defensa". Durant diversos anys s'ha suposat que la defensarien Purcell, Hicks, Citrine; després s'ha assignat al Partit Comunista la missió de defensar-la contra el proletariat "social-feixista". Ara, l'única cosa amb què compta l'URSS per a defensar-se són setanta mil vots. Stalin atacà la crítica de l'Oposició d'Esquerra, la seua exigència que es posés fi al vergonyós bloc amb Purcell, dient que implicava negar-se a defensar l'URSS contra l'imperialisme britànic. Avui podem fer el balanç; res li ha estat més útil a l'imperialisme britànic que l'escola de Stalin.

Per cert, el cap d'aqueixa escola es mereix que el condecoren dues vegades amb l'Orde de la Garrotera.

L'Oposició d'Esquerra britànica ha de començar un treball sistemàtic. Vostès han de formar un nucli central, tanmateix que siga petit, i fer una publicació pròpia, malgrat que siga modesta. Cal que porten avant una activitat sostinguda d'anàlisi, crítica i propaganda. Han d'educar els quadres, encara que al principi siguen pocs. Els factors històrics fonamentals ens són favorables. Si a Anglaterra, més que en qualsevol altra banda, el comunisme pot penetrar en un lapse breu la consciència de les àmplies masses, les idees de l'Oposició d'Esquerra, que són les idees de Marx i Lenin, predominaran dins del moviment comunista en un termini igualment breu.

Els desitge sincerament molt d'èxit als amics britànics.

Amb les meues millors salutacions comunistes,
Lev Trotski